

Ertések csak az ártéren kívüli erdőtisztásokban történnek, tölgy- és kőrisfa-ültőnczökkel, melyek faiskolákban neveltetnek.

A homoki lágymfa-erdők, melyek egykor szintén a homok megkötése végett telepítettek, 40 éves fordában kezeltetnek, és ily időközben taroltatnak le; de miután ezen időszak a sivár homokban nevelt lágymfákra nézve igen hosszú, a fák, ezen időszakot ki nem bírván, idő előtt kiszáradnak, és igen gyér állapotot képeznek.

Az évenként letarolt vágásban termelt fa az uradalom szükségletére fordítatik.

Az elősorolt érsekuralalmi erdőkben az évenkénti tarlasztási tömeget holdanként, a homoki erdőket kivéve, 2040 egész 2720 köblábra lehet tenni; a homoki erdők ellenben csak 2024 egész 2092 köbláb famennyiséget adnak.

India erdei.

Irta: Gróf Keglevich Béla.

(Folytatás és vége).

Sajátságos jellege az ind erdőnek az, hogy abban ugyanazon évszakban egymás mellett bimbózó, virágzó, gyümölcsöző, lombos és leveleit hullató kopasz fát is lehet látni, minden fejlődési fokozat képviselve van abban, és mindamellett, hogy az egész éven át zöld, mégis bizonyos komor egyformaságu az erdő, de örökös árnyékával kedves tanya a nap legforróbb óráiban. De még sajátságosabb jelleget ölt ott, a hol részint a többi fanemek közt és azok alatt, részint pedig az elhagyott parlag földön, avagy mocsáros talajon kizárólag szemlélhető, ama ezerféle bokor, nád és tövis jellegű mindenféle növény, a mely, ugyszólván, egy áthatlan sűrűség, és a veszedelmes ragadozók és a halálos harapásu kigyók rejtje: a valódi dzsongl. Növényzete, a mely közé a bambus is tartozik, gyakran hasznothajtó,

veszedelmes azonban az emberre nem csak azért, mert tanyája és pepineriája a kártékony állatoknak, hanem azért is, mert légköre vészthozó, és egy abban töltött éj haláltadó. De még olyan a dzsongl, mint nálunk a lycium, minden tért elfoglal és előli a többi nemesebb növényt.

A hol tehát vágják a fát, és nem gondozzák azután növekedését, ott a dzsongl foglalja el a tért. Azért oly veszedelmes az erdőre nézve azon neme a földmivelésnek, a melyet némely vidéken kumari-nak, másutt toangya-nak neveznek, és a mely abból áll, hogy annyira, a mennyire tövestől kiirtanak egy darab erdőt őszzel, tavaszig ott száritják a fát, aztán felgyújtják azt, könnyedén leszántják a hamut, és többnyire rizst vetnek a talajba, a mely aztán csakis gyomlálást igényel, és ad legalább is két akkora termést ezen rendszer mellett, mint bármely más módon előkészített talajban. Az ekként nyert földet ritkán vetik egyszernél többször, hanem odább mennek, és pusztítanak megint, mert a kumari után nem lesz többé erdő, ha meg is hagytak ott egynéhány fát, hanem elfoglalja helyét a dzsongl.

Kiméletlenül bánt ott a fával mindenki, bennszülött és a telepítvényes; vasutak és egyéb építkezéseknél nem tekintették azt, hogy melyik nemét a fának lesz czélszerű felhasználni, hanem derüre-borura döntötték le a legértékesebbet oly célokra is, a melyekre a közönségesebb fa is megtette volna ugyanazt a szolgálatot, arra pedig ki sem gondolt, hogy lesz-e még erdő abból, a mivel így bántak el.

Elvégre belátta a kormány, hogy így az ország kincse elfogy, de meg nem ujulhat, és intézkedett úgy, a hogy a viszonyokhoz mérten intézkednie lehetett. Jelesen a kumari alkalmazáskor a nemesebb fák irtása; sőt ott, a hol a közvagyon érdekével össze nem férhetőnek találtatott, maga a kumari is eltiltatott, mind enfás területet lefoglaltatott, ha annak

magán-birtok jogczimét nem bírta valaki kellően és jogérvényesen kimutatni.

Nem csak sietett erdőtörvényt vagy rendszabályokat hozni a kormány, hanem oly felügyeletet is léptetett életbe, a mely nélkül a rendszabály holt betű maradott volna.

Az administratio önállóan működik, a melyet röviden le fogok írni, és az eredményét is, a melyet eddig felmutatott. Erdőkerületek alakítottak, a melyek élén a gondnok áll, alatta ügyvivők és erdésztsztek kellő számmal, a kerületek viszonyaihoz mérten; a gondnok 6 hónapon át beutazni és vizsgálni tartozik kerületét az ügyvivő kíséretében, a ki állandó lakhellyel bir ugyan, de saját alkerületét folyton bejárni tartozik, üzletek megkötése, legeltetés engedélyezése, tüzelőfa előállítása és a munkások fizetése végett, a miről időszakonkénti jelentést tesz írásban, szóval megtenni köteles mindent, a mi a rendszeres kihasználással jár. Mindenik mellett egy altiszt segítségül, és alatta bizonyos számú erdőőr van, a kik a felügyelettel és megőrzéssel vannak megbizva és felelősek az erdőkárokért.

Nehéz azonban e személyzetet ujonczozni. Egészség, a mely mindennel daczol, a bennszülettek nyelvének tudása és kellő szakmíveltség kell. Ritka pedig az, a ki mindenek meg tudjon felelni, mert az esetben valószínű, hogy magán vagy más az erdőszakmánál jóvedelmezőbb közalkalmazást nyerhet.

Elhatározta tehát az angol kormány, hogy kellő képzettségű és elegendő ember legyen e célra, egy bizonyos számú fiatal egyénnek Francia- és Németországba való küldetését, hogy ott az elméleti és gyakorlati képzettséget megszerezvén, Indiába megfelelőleg alkalmaztathassanak. Dr. Brandis, Birmania erdeinek főfelügyelője, személyesen ellátogatott Európába, és a tanulmányai alapján szerkesztett „Erdőtörvény“ már 1865-ben elfogadtatott India számára! Szóval, nem csak azon volt a kormány, hogy ok nélkül ne pusztíttassék a fa,

és hogy a törvény védelme alá állítsa azt, hanem azután az ültetésre is kiterjedett figyelme, oly annyira, hogy a malabari kerület gondnoka, M. Conolly, működéséről eziránt a legfényesebb bizonyoságot szolgáltatva, a mennyiben nagy terjedelmű teck-iskolákat állított be. Már maga a fogalom is nagyszerű ha az ember Indiára gondol, és ott faiskolákra gondot fordító erdészeket képzel maga előtt! Tovább is ment még az angol kormány, utak és csatornák mellett is ültetett fát, s miután a csemetét ott az első években azon a helyeken csakis folytonos öntözéssel lehet felnevelni, még a dőlelengedéssel is jutalmazza azt, a ki egy-egy darab beültetését és felnevelését elvállalja!

Nem csak nagy haszna lett a kormánynak az által, hogy szakemberekre bízta, és ellenőrzi az erdők kihasználását, a mely ezen intézkedések óta tetemesen több jövedelmet ad a ráfordított nagy költség mellett is, mint adott azelőtt, hanem biztosította a meglévő fatömeg kellő, okszerű, tartós, hasznosadó, kihasználása mellett a jövő generációk részére is e nagyszerű jövedelemforrást.

És mindez azt mutatja, hogy az angol kormány tökéletesen megértette, hogy India erdeinek mivélése mily fontosságu, és hogy a közvetlen beavatkozás szüksége forgott fenn az erdők fenntartása és jövője érdekében.

Mit mondjunk ezekre mi Magyarországon? ha már Anglia gyarmataiban ezelőtt 30 évvel neki fogott és 10 évvel ezelőtt életbeléptette az erdőtörvényt, vajjon nem-e intő példa ránk nézve, hogy fogjunk már hozzá mi is, mert csakugyan nagy kincse az országnak az erdő, s ha ma nálunk még kevésbé is jövedelmez, de eljő még annak ideje, hogy sokat fog hozni; érdekünkben áll tehát hová elébb megtenni mindent, a mit tenni kell és lehet, hogy e nemzeti kincsünk kellően megóvassék.